

რუსეთ-უკრაინის ომის გავლენა საქართველოს ეკონომიკური აქტივობის მაჩვენებლებზე

დავით ბიძინაშვილი

ეკონომიკის დოქტორი, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის
პროფესორი, davitbidz@gmail.com

საკვანძო სიტყვები: ინფლაციის ტემპი; ფასების ინდექსი; ინფლაციური რისკები; იმპორტი; ექსპორტი; ინვესტიცია;

J.E.L. classification: E0, E6

DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.14>

ციტირებისთვის: ბიძინაშვილი დ., (2022) რუსეთ-უკრაინის ომის გავლენა საქართველოს ეკონომიკური აქტივობის მაჩვენებლებზე. ეკონომიკური პროფილი. ტომი 17, 1(23), გვ. 67–73. DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.14>

ანოტაცია. რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე სურსათით მომარაგების გლობალური საფრთხე შეიქმნა. რიგი განვითარებადი ქვეყნები უკვე მიუთითებენ ისეთი პირველადი მოხმარების პროდუქტების დეფიციტზე, როგორცაა ხორბალი, სიმინდი, წიწიბურა, მზესუმზირა. სურსათით მომარაგების რისკები მნიშვნელოვან კავშირშია და კიდევ უფრო ამძაფრებს გლობალურ ინფლაციას, რომელიც პანდემიის ფონზე 2021 წლის მეორე ნახევრიდან დაიწყო და განვითარებულ ეკონომიკებშიც კი უკვე ორნიშნა მაჩვენებლებს უახლოვდება. 2022 წლის აპრილში სამომხმარებლო ფასების ინდექსების წლიური ზრდის მაჩვენებლებმა 8% შეადგინა როგორც აშშ-ში, ისე ევროზონაში, დიდ ბრიტანეთში და სხვა განვითარებულ ეკონომიკებში. იმის გამო, რომ საწარმოო ფასების ინდექსების ზრდა 10-20% ფარგლებში მერყეობს, უახლოეს პერიოდში ინფლაციის ტემპების შეჩერება მოსალოდნელი არ არის.

აღნიშნული ფენომენი ცნობილია მიწოდების ინფლაციის სახელწოდებით და დამატებითი გამოწვევის წინაშე აყენებს

არა მხოლოდ ეკონომიკური პოლიტიკის მესვეურებს, არამედ უპირველესად მწარმოებლებსაც და მომხმარებლებს. რუსეთ-უკრაინის ომის გამო განვითარებულმა მოვლენებმა და რუსეთის სანქციებამ, საქართველოს კორიდორზე მოთხოვნა მნიშვნელოვნად გაზარდა, რაც არის როგორც შესაძლებლობა, ისე - გამოწვევა.

შესავალი

საომარი მოქმედებების გამო რუსეთის მიმართ დაწესებულმა სანქციებმა და მიწოდების შეზღუდვებმა, მსოფლიო ბაზრებზე საქონლის გარკვეული კატეგორიების ფასები მნიშვნელოვნად გაზარდა. შესაბამისად, როგორც განვითარებულ, ასევე განვითარებად ეკონომიკებში, ინფლაცია მნიშვნელოვნად გაიზარდა. მსოფლიო მასშტაბით გაზრდილი ფასები საქართველოს ბაზარზეც გავრცელდა და ინფლაცია, წლის დასაწყისთან შედარებით შემცირების მიუხედავად, მაღალ დონეზე (12.8 პროცენტი) დარჩა. რომ არა ზემოხსენებული ახალი შოკი, ინფლაციის სწრაფი შემცირების ტრაექტორია იყო მოსალოდნელი. გასათვალისწინებელია, რომ მიმდინარე

საომარი მოქმედებების ფონზე, საგარეო სექტორის პერსპექტივა კვლავ გაურკვეველია.

საქართველოს ეროვნული ბანკი მიმდინარე ეკონომიკურ პროცესებსა და საფინანსო ბაზრებს უწყვეტ რეჟიმში უნდა დააკვირდეს და ფასების სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად მის ხელთ არსებული ყველა ინსტრუმენტი ოპერატიულად გამოიყენოს.

ძირითადი ნაწილი

რუსეთის მხრიდან გამოვლენილი აგრესია უკრაინის მიმართ და რეგიონში საომარი მოქმედებების დაწყება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკაზე. მიუხედავად იმისა, რომ 2022 წელი გლობალურად ინფლაციური პროცესების დარეგულირების პერიოდად მოიაზრებოდა, ბოლო პერიოდის გლობალურ გამოწვევად კვლავ გაზრდილი ინფლაცია და ინფლაციური რისკები რჩება. რუსეთის მიერ უკრაინის წინააღმდეგ დაწყებულმა ომმა ახალ რისკებს დაუდო სათავე. კერძოდ, საომარი მოქმედებების გამო რუსეთის მიმართ დაწესებულმა სანქციებმა და მიწოდების შეზღუდვებმა, მსოფლიო ბაზრებზე საქონლის გარკვეული კატეგორიების ფასები მნიშვნელოვნად გაზარდა. შესაბამისად, როგორც განვითარებულ, ასევე განვითარებად ეკონომიკებში, ინფლაცია მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

რუსეთ-უკრაინის შეარადებული კონფლიქტი პირდაპირ გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკაზე. მსოფლიო მასშტაბით გაზრდილი ფასები საქართველოს ბაზარსაც გადმოეცა და ინფლაცია, მიუხედავად წლის დასაწყისთან შედარებით შემცირებისა, მაღალ დონეზე (12.8 პროცენტი) დარჩა (ეროვნული ბანკი, ...2022).

რომ არა ზემოხსენებული ახალი შოკი, ინფლაციის სწრაფი შემცირების ტრაექტორია იყო მოსალოდნელი. გასათვალისწინებელია, რომ, მიმდინარე საომარი მოქმედებების ფონზე, საგარეო სექტორის პერსპექტივა კვლავ გაურკვეველობის შემცველია.

ბოლო პერიოდში ლარის გამყარებამ იმპორტირებული საქონლის ინფლაციის შენელებას შეუწყო ხელი. მართალია ნომინალური ხელფასების ზრდის ტემპი ბოლო პერიოდში გაიზარდა, ჯამურ პროდუქტიულობას აღდგენის დინამიკა აქვს, რაც ნიშნავს, რომ ამ ეტაპზე შრომის ბაზრიდან ინფლაციაზე მნიშვნელოვანი წნეხი არ არის.

მიმდინარე პროგნოზით, მოსალოდნელია, რომ, სხვა თანაბარ პირობებში, ინფლაცია წლის განმავლობაში მიზნობრივ მაჩვენებელზე მაღლა შენარჩუნდება, თუმცა, წინა წლის ერთჯერადი ფაქტორების მიღების შედეგად და გამკაცრებული პოლიტიკის ფონზე, მას შემცირების მიმართულება ექნება.

მიუხედავად გამკაცრებული მონეტარული პოლიტიკისა, საკრედიტო აქტივობა წლის განმავლობაში სავარაუდოდ მაღალ დონეზე შენარჩუნდება, მათ შორის, ერთი მხრივ, სამომხმარებლო, ხოლო მეორე მხრივ - უცხოური ვალუტის სესხების ხარჯზე.

საჭიროების შემთხვევაში, უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების ზრდის ტემპის შესამცირებლად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დამატებითი ზომები უნდა მიიღოს, მათ შორის უცხოური ვალუტით მოზიდულ სახსრებზე სარეზერვო მოთხოვნის არსებული ზედა ზღვრის (ამჟამად - 25%) ზრდის ჩათვლით (ეროვნული ბანკი, ...2022). ამავ დროს, მოსალოდნელია, რომ ბოლო პერიოდში მიღებული მაკროპრუდენციული ზომები ხელს შეუწყობს სამომხმარებლო სესხების ზრდის არსებული მაღალი ტემპების ეტაპობრივ კლებას.

ინფლაციური რისკების მატების ფონზე, გასული წლის განმავლობაში მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის ეტაპობრივი ზრდის შედეგად, მონეტარული პოლიტიკა გამკაცრებულ ფაზაშია. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ სავარაუდოდ მონეტარული პოლიტიკა გამკაცრებული დარჩება მანამ, სანამ ინფლაციურ მოლოდინებზე ზრდის მიმართულებით არსებული რისკები საკმარისად არ შერბილდება.

2022 წლის პირველ კვარტალში საქონლის ექსპორტი წლიურად დაახლოებით 43 პროცენტით გაიზარდა. საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავლები ანალოგიურ პერიოდში, წლიურად დაახლოებით 7.4-ჯერ არის გაზრდილი, თუმცა 2019 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით შემცირება კვლავ მნიშვნელოვანია (32 პროცენტი). გააქტიურებული შიდა მოთხოვნის ფონზე გაზრდილია იმპორტიც - 2022 წლის პირველ კვარტალში წლიურად 36 პროცენტით. საქართველოს ეროვნული ბანკი მიმდინარე ეკონომიკურ პროცესებსა და საფინანსო ბაზრებს უწყვეტ რეჟიმში უნდა დააკვირდეს და ფასების სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად მის ხელთ არსებულ ყველა ინსტრუმენტი დროულად უნდა გამოიყენოს.

ბოლო პერიოდში საგულისხმოა საქართველოს მიერ მიღწეული ორნიშნა ეკონომიკური ზრდა. მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში საქართველოს ეკონომიკურმა ზრდამ 14,4% შეადგინა. ჩვენი ქვეყანა ღირსეულად გაუმკლავდა გამოწვევებს, მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენების ფონზე ეკონომიკის სტაბილურობა და განვითარება შეინარჩუნა. საყურადღებოა, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზების თანახმად, ნავარაუდევია უკრაინის ეკონომიკის 44%-ით, ხოლო რუსეთის

ეკონომიკის 13%-ით შემცირება. ჩვენს მეზობელ ქვეყნებში კი ეკონომიკის ზრდის მაჩვენებელი ერთნიშნა ციფრს შეადგენს (ჩიხელიძე, 2022)

საგულისხმოა, რომ 2022 წლის მარტში ექსპორტი გაიზარდა 26.3 პროცენტით და 411.4 მლნ. აშშ. დოლარს გაუტოლდა, ხოლო ადგილობრივი ექსპორტი 38.7 პროცენტით გაიზარდა და 329.6 მლნ. აშშ. დოლარი შეადგინა. ამასთან, პირველ კვარტალში ექსპორტის ზრდამ სარეკორდო, 43.3 პროცენტი შეადგინა, სადაც ადგილობრივი ექსპორტის წილი 73 პროცენტიდან 81 პროცენტამდეა გაზრდილი, რაც დასაქმებას ზრდასთან და სავაჭრო დეფიციტის შემცირებასთან ერთად, გაცვლითი სავალუტო კურსის სტაბილურობასაც უზრუნველყოფს. მნიშვნელოვანი გაჯანსაღების ტენდენციები დაფიქსირდა ტურიზმის სექტორშიც, კერძოდ ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლების აღდგენის დონე მარტში (პანდემიამდე 2019 წლის მარტში დაფიქსირებული საერთაშორისო ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლების) 71.3 პროცენტი იყო და 174 მლნ აშშ დოლარს გადააჭარბა (ცუცქერიძე, 2022)

საომარი მოქმედებების ფონზე მონაცემები ცალსახად ადასტურებენ, ერთი მხრივ, საქართველოს ეკონომიკის მდგრადობას გაზრდილი ნეგატიური ეგზოგენური პოლიტიკური და ეკონომიკური ფაქტორებისადმი, მეორე მხრივ კი ეროვნული მეურნეობის მზარდ დივერსიფიცირებას და ქართული ბიზნესის უფრო აქტიურ ჩართულობას გლობალურ ეკონომიკაში (არჩვაძე, 2022)

რუსეთ-უკრაინის საომარი მოქმედებების მიუხედავად, ჩვენი საექსპორტო პროდუქცია შედარებით კონკურენტუნარიანია, რამაც საშუალება მოგვცა, ექსპორტის

დივერსიფიკაცია და ეკონომიკის გადაწყობაც მოგვეხდინა. იმის გათვალისწინებით, რომ რუსეთის და უკრაინის ბაზრები ჩაკეტილობა და სერიოზული პრობლემები შეგვექმნებოდა, ფაქტობრივად, არ გამართლდა.

იმ ბატალიების შემდეგ, რაც მეზობელ ქვეყნებში განვითარდა, 16-20 მლნ ტონა ტვირთის მოზიდვის შესაძლებლობა არსებობს და თუ საქართველომ 60%-ის ათვისება მაინც შეძლო, ქვეყანაში 10-12 მლნ ტონა ტვირთის ტრანზიტი მოხდება. ამის მაგალითია ყაზახეთი, რომელმაც ალტერნატიული მარშრუტები შეიმუშავა, რომლის მიხედვითაც შესაძლებელია ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენი მაქსიმალური გამტარუნარიანობით დაიტვირთოს.

აუცილებელია ქვეყანამ დააჩქაროს ევროკავშირთან ინტეგრაცია და გადადგას ქმედითი ნაბიჯები საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისათვის, სოციალურ-ეკონომიკური გამოწვევების საპასუხოდ. მნიშვნელოვანია დაწესდეს მკაცრი მონიტორინგი კაპიტალის თავისუფალ მოძრაობაზე აგრესორ ქვეყანასთან მიმართებით და შესაბამისი შეზღუდვები არსებული საფრთხეების საპასუხოდ.

აუცილებელია საქართველომ შეიმუშაოს რუსეთზე ენერგოდამოკიდებულების შემცირების სტრატეგია. იმის მიუხედავად, რომ ბოლო ათწლეულში რუსეთიდან შემოტანილ ელექტროენერჯიას და ბუნებრივ აირს საქართველოს შიდა მოხმარებაში მაღალი წილი არ უჭირავს, მნიშვნელოვანია, რომ რუსეთზე ნაკლებ დამოკიდებულები ვიყოთ. ბოლო წლებმა კიდევ ერთხელ დაგვანახა, რომ რუსეთი ენერგომატარებლების და ელექტროენერჯიის ექსპორტს პოლიტიკური ზეწოლის ბერკეტად იყენებს, რაც საქართველოს

ენერგოუსაფრთხოებას ამცირებს, ხოლო მდგრადი ეკონომიკური განვითარების თვალსაზრისით კი სერიოზულ რისკებს იწვევს.

დასკვნა

საქართველოს სატრანსპორტო დერეფნის მეტი პოპულარიზების მიზნით, აუცილებელია საჯარო, ასევე კერძო სექტორის უფრო მეტად კოორდინირებული მუშაობა. რეგიონში შექმნილი ვითარება იძლევა ტვირთბრუნვის მნიშვნელოვანი ზრდის პროგნოზირების საშუალებას. ამიტომ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოსთან, საავტომობილო გზების დეპარტამენტთან, სს „საქართველოს რკინიგზასთან“ - თან ერთად საჭიროა იზრუნოს საქართველოს დერეფნის მეტ პოპულარიზაციაზე და ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე, რათა მოხდეს ტვირთის დროული და უსაფრთხო გადატანა;

ინფლაცია მთელ მსოფლიოში იზრდება, ეს რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყებამდეც კი ასე იყო. მიწოდება - მოთხოვნის შეუსაბამობა, საქონლის (საწვავის და სურსათის) ფასების ზრდა 2021 წლის დასაწყისიდან ინფლაციის ზრდას ასტიმულირებს. ამიტომ საქართველოს ეროვნულ ბანკს ახლა მეტი სიფხიზლე მართებს, რადგან ხანგრძლივად არსებულ მაღალ ინფლაციას საკმაოდ დიდი ხარჯი შეიძლება ჰქონდეს. ამიტომ, მონეტარულ ხელისუფლებას უფრო ძლიერი რეაგირების გაკეთება შეიძლება მოუხდეს;

რუსეთ-უკრაინის მიმდინარე ომის ფონზე, საჭიროა კონკრეტული სტრატეგიის შემუშავება უცხოელი პარტნიორებისა და დონორების ჩართულობით უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის თვალსაზრისით, აგრეთვე პირდაპირი რესურსით - „აწარმოე

საქართველოში“ პროექტის ფარგლებში სულ უფრო მეტი ახალი პროექტების განხორციელება;

საქართველოს ეროვნული ბანკი მიმდინარე ეკონომიკურ პროცესებსა და საფინანსო ბაზრებს უწყვეტ რეჟიმში უნდა დააკვირდეს და ფასების სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად მის ხელთ არსებული ყველა ინსტრუმენტი ოპერატიულად გამოიყენოს;

რუსეთ-უკრაინის ომის მიუხედავად, საქართველოს საფინანსო სექტორმა უნდა შეინარჩუნოს მდგრადობა და ამ გამოწვევას ადეკვატურად უპასუხოს.

ლიტერატურა

1. ეროვნული ბანკი რეფინანსირების განაკვეთს უცვლელად ტოვებს (2022) URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/erovnuli-banki-rephinansirebis-ganakvets-utsvlelad-tovebs-78436> (გადამოწმებულია 11.05.2022)

2. ჩიხელიძე დ., (2022) პირველ კვარტალში საქართველოს ეკონომიკურმა ზრდამ 14,4% შეადგინა, URI: <https://pia.ge/news/ekonomika/pirvel-kvartalshi-sakartvelos-ekonomikurma-zrdam-144-sheadgina-rats-pirvel-rigshi-irakli-gharibashvilis-damsakhurebaa-davit-chikhelidze> (გადამოწმებულია 11.05.2022)

3. ცუცქერიძე გ., (2022) ჩვენ გვაქვს არა თუ რეგიონში, არამედ ევროპაში და აზიაში ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი ზრდის ტემპი. URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/chven-gvakvs-aratu-regionshi-aramed-evropashi-da-aziashi-ert-ertikvelaze-maghali-zrdis-tempi-giorgi-tsutskiridze> (გადამოწმებულია 11.05.2022)

4. არჩვაძე ი., (2022) საქართველოს ეკონომიკა აგრძელებს დამაჯერებელ ზრდას. URL: [\[shedarebit-144-protenti-sheadgina-ioseb-archvadze\]\(https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.14\) \(გადამოწმებულია 11.05.2022\)](https://pia.ge/news/ekonomika/sakartvelos-ekonomika-agrdzelebs-damajerebel-zrdas-ianvar-martshi-zrdam-tsina-tslis-shesabamis-periodtan-</p></div><div data-bbox=)

THE IMPACT OF THE RUSSIA-UKRAINE WAR ON GEORGIA'S ECONOMIC ACTIVITY

Davit Bidzinashvili

Ph.D., Professor of Gori State

Teaching University, davitbidz@gmail.com

KEY WORDS: inflation rate; Price index; Inflationary risks; Import; Export; Investment

J.E.L. classification: E0, E6

DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.14>

For citation: Bidzinashvili D., (2022) The Impact of the Russia-Ukraine War on Georgia's Economic Activity (in Georgian). Vol. 17, 1(23), p. 67–73. DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2022.23.14>

Summary

A global threat to food supplies has emerged in the wake of the Russia-Ukraine war. A number of developing countries are already pointing to shortages of basic consumer goods such as wheat, corn, buckwheat, sunflower. Food supply risks are significantly linked to and exacerbate global inflation, which began in the second half of 2021 amid a pandemic and is already approaching double-digit levels even in developed economies. Annual growth in consumer price indices last month was 8% in the US, the Eurozone, the UK and other developed economies, and as output price indices range in the 10-20% range, inflation is not expected to slow in the near future.

This phenomenon is known as supply-side inflation and poses an additional challenge not only to economic policy makers, but also primarily to producers and consumers. The developments due to the Russia-Ukraine war and the sanctioning of Russia have significantly increased the demand for the Georgian corridor, which is both an opportunity and a challenge.

Amid rising inflation risks, monetary policy is in a tightened phase as a result of the gradual increase in the monetary policy rate over the past year. The National Bank of Georgia is expected to tighten monetary policy until the risks to rising inflation expectations are sufficiently mitigated.

The double-digit economic growth achieved by Georgia recently is significant. In the first quarter of this year, Georgia's economic growth amounted to 14.4%. Our country has dealt with the challenges with dignity, has maintained the stability and development of the economy in the light of current events in the world. It is noteworthy that according to the International Monetary Fund, the Ukrainian economy is expected to shrink by 44% and the Russian economy by 13%. In our neighboring countries, the economic growth rate is a single digit.

The data against the background of those hostilities unequivocally confirm, on the one hand, the resilience of the Georgian economy to the increased negative exogenous political and economic factors, on the other hand, the growing diversification of the national economy and the more active involvement of Georgian business in the global economy.

Russia's aggression against Ukraine and the start of hostilities in the region have a significant impact on the Georgian economy. Increased inflation and inflationary risks remain a recent global challenge. While 2022 was considered a

period of global inflation, Russia's war against Ukraine posed new risks, in particular sanctions against Russia over hostilities and restrictions on supplies, which significantly increased the prices of certain categories of goods on world markets. Consequently, in both developed and emerging economies, inflation has risen significantly.

After the battles that have developed in neighboring countries, there is a possibility of attracting 16-20 million tons of cargo, and if Georgia is able to absorb at least 60%, the country will transit 10-12 million tons of cargo. An example of this is Kazakhstan, which has developed alternative routes according to which it is possible to load the Baku-Tbilisi-Ceyhan pipeline with maximum capacity.

In order to further popularize Georgia's transport corridor, it is necessary to have a more coordinated work of the public as well as the private sector. The situation in the region allows us to predict a significant increase in cargo turnover. Therefore, the Ministry of Economy and Sustainable Development together with the Maritime Transport Agency, the Department of Roads, JSC "Georgian Railway" need to take care of further popularization of the Georgian corridor and development of infrastructure to ensure timely and safe transportation of cargo;

Inflation is rising around the world, even before the Russia-Ukraine war. Supply - mismatch of demand, rising prices of goods (fuel and food) stimulate growth in inflation since the beginning of 2021. That is why the Central Bank of Georgia should be more vigilant now, because long-standing high inflation can have quite high costs and therefore the monetary authority may have to react more strongly;

It is necessary for the country to accelerate its integration with the European Union and take effective steps to improve the investment

environment in response to socio-economic challenges.

It is important to establish strict monitoring of the free movement of capital in relation to the aggressor country and appropriate restrictions in response to existing threats.

The National Bank of Georgia should continuously monitor the current economic processes and financial markets and use all the tools at its disposal to ensure price stability;

Despite the Russia-Ukraine war, Georgia's financial sector must remain resilient and respond adequately to this challenge.

References

1. The National Bank leaves the refinancing rate unchanged (2022) URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/erovnuli-banki-rephinansirebis-ganakvets-utsvlelad-tovebs-78436> (Available 11.05.2022);
2. Chikhelidze D., (2022) Georgia's economic growth amounted to 14.4% in the first quarter. URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/pirvel-kvartalshi-sakartvelos-ekonomikurma-zrdam-144-sheadgina-rats-pirvel-rigshi-irakli-gharibashvilis-damsakhurebaa-davit-chikhelidze> (Available 11.05.2022)
3. Tsurskiridze G., (2022) We have one of the highest growth rates not only in the region but also in Europe and Asia. URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/chven-gvakvs-ara-tu-regionshi-aramed-evropashi-da-aziashi-erti-erti-kvelaze-maghali-zrdis-tempi-giorgi-tsutskiridze> (Available 11.05.2022)
4. Archvadze J., (2022) The Georgian economy continues to grow convincingly. URL: <https://pia.ge/news/ekonomika/sakartvelos-ekonomika-agrdzelebs-damajerebel-zrdas-ianvar-martshi-zrdam-tsina-tslis-shebabamis-periodtan-shedarebit-144-protsenti-sheadgina-ioseb-archvadze> (Available 11.05.2022)